

משתתפי הקולוקיום לפרי הדר בסאלאמוס*
נס עש וגם חוק עויין

עיס, ואת שעותיו הפנויות היה מקדיש לפיסול.

כאשר הכיר את הפסל רוני ליהמן בירד-שלים, החל ללמוד אצלו. בעקבותיו אף הלך לכפר האמנים עין-הוד. כשכבא לעין-הוד, הבטיח למוכרת הכפר לא להפריע לאיש, ביקש רק מקום לישון ורשות ללמוד אצל ליהמן. המשק סיפק לו מצרכי מזון, ושי-לושה ימים בשבוע היה מאיר שוהה בעין-הוד.

את יצירותיו לא היה מוכר מעולם. פעם, ביקשה ממנו מעריצה פסל של זוג יונים. כשקיבלה אותן, ביקשה לשלם. אריה נטל את זוג היונים וניפק אותן. הפסל היחיד שמכר היה פסל של זוג הגירסות, שניצבו בגן-האם בחיפה. הבטיחו לו שהגירסות יוצגו בתערוכה בינלאומית בניו-יורק. הוא קיבל תמורתן 1500 ל"י. למחרת הלך וקנה לו חצוצרה ב-400 ל"י. הוא לא ידע לחצצר. אולם כשהשמע היתה שוקעת בעין-הוד, היה מוציא את החצוצרה ומחצצר לצפרים, כדבריו.

מלבד האמנות התעניין מאיר בפילוסופיה והותוות לזרמיה השונים. הוא למד יוגה והיה עושה תרגילי יוגה, היה מדובר בהת-להבות על לגולל נשמות, ותקופות מסוימות אף הסתגר והסתגף כפסיר. כדי לחיות היה עובד בשמירת שדות.

שני זויים בתקרה. כתוצאה ממחשבה מעמיקה מאס מאיר בעולם בו חי. הוא טען תכופות שאינו מתאים לעולם זה. למרות זאת היה איש חברה, עליו מושך נערות. מכריו טוענים שבתקופה האחרונה היה לו יוכוח ארוך עם עצמו, בשאלה: להיות או לחדול. הוא האמין בהכרה, שאם ימות יכנס לעולם יפה יותר וטוב יותר.

השבוע, הניע מאיר דהאן להחלפת הסר-פית. בשקט נפשי ביצע את התאבדותו. הוא סידר את חדרו, לבש את בגדיו היפים ביר-תר. את החבל שצמד לכרוך על צווארו ליסף בפית סדין לבנה.

בתקרה היו נעוצים שני זויים. האחד היה חוק. השני ח קטן ועדין. דהאן תלה את עצמו על הח קטן.

אמרו חבריו: "אין צורך להתאבל עליו. הוא מאס בעולם, ולכן עזב אותו בשמחה."

הווי

השך נורא כל כך. בצורת, הועמד המוס צורך, תושב מגדלי-העמק לדין, באש-מת תקיפת פקיד חברת השיכון עמיד, טען להגנתו: "התקפתי אותו משום שלא הסכים להעביר אותי לדירה אחרת, שאין בה שדים". . . . **עזרה ראשונה.** כבאר-שבע, אחרי שליב וינוד התלונן במספרה כי מזה ארבעה ימים הוא שומע יללות חתול בוקעות מתוך בית-חרושת לגווז, לא יכלה המספרה לפרוץ למפעל, מצאה סדק בקיר, הגישה דרכו לחתול חלב ומוזן כדי שיש תק. . . . **השבון למזוה קצר.** בתל-אביב, הטיל בית-המשפט קנס של 5000 לירות על רואה-חשבון, שנאשם באי-היחול-ספים על הכנסתו. . . . **חמור המורד.** **רפיוס.** במאסוטה, בגליל-העליון, נעצר עזר בן 14, על שחטך את אוזנו של חמור, שנכנס בטעות אל שדהו.

* מימיו, זמן רפורט, באמצע מנהל האגף להגנת הצומח ד-ר גרינברג, משמאל, נציג משרד החקלאות הקפריסאי.

חסרו רק ארצות ערב המזרחיות, המחרימות את הארגון בגלל השתתפות ישראל.

גם שיטת הדיון לא היתה שמרנית. במי-קום הרצאות מייגעות, שאיש אינו מאמין להן מלבד המרצה, נתקיים הדיון בשיטת "השילוח העגול". אחד המדענים הציג שא-לה, הציע פיתרון או תיאוריה — וכולם ערכו דיון ער סביב נקודה השנויה במחלוק-ת. תירגום סימולטאני איפשר לכל המסר-בים לעקוב אחר הנעשה.

לבסוף נוסחו מספר החלטות, המכוננות, כולן כאחד, להידוקיתר של השיתוף האי-זורי ולקשר של איזורי-מסחר-וחקלאות עז-למיים אחרים.

בחלק השני של המאה העשרים, שעה שהמרחקים שוב אינם מפרידים לא בין אנשים ולא בין מוצרי-ארצות, מתחילה להס-תמן צורה חדשה של שיתוף כלכלי ומדעי, כפוי לעמים על הנוטלים בו חלק, העשוי למוטט, יותר מכל תעמולה, חומות-החורית המפרידות בין עמים ומדינות. בתחום החק-לאי, תושפת ישראל אחד המקומות הראשנים ביוזמה המקרבת יום נפילת המחיצות המ-לאכותיות הללו.

אסונות

האיש שמת בשגחה

השעה היתה שעת צהרים כאשר עלתה יוססה בשביל המוליך לבית חברה, הפסל מאיר דהאן, בכפר האמנים עין-הוד. עוד לפני הבית קראה בשמו. אולם כל מענה לא בא. היא היתה מודאגת. שבוע קודם לכן מצאה את מאיר בחדרו, כשהוא נכוד למראה הופעתה הבלתי צפויה. בחיוך ת-מים אמר לה אז: "אם היית מאחרת בעשר דקות, היית נתקלת בהפתעה." הוא לא פירש מה מהותה של הפתעה זו. אולם יר-ספה חשה שהיה.

היא נקשה בהתרגשות על דלת חדרו של מאיר. שום תשובה לא באה. היא הוציקה שכנים שפרצו את הדלת. לעיניהם נגלתה גופתו של מאיר דהאן בן ה-26, כשהיא משתלשלת בחוס חשמל מוז תקוע בתקרה. על הרצפה, לרגלי הכסא ההפוך, היתה מוגי-חת דפוסת מכתיבים ובה מכתב קצר: "לאמא, שלמה, למשה ולאורי. אהבתי אתכם ב-חיים, ואוהבכם במותי — מאיר."

חקירת המשטרה קבעה: התאבדות כתו-צאה מכאון נפשי.

הצבצור לצפרים. אלה שהכירו את מי-איר דהאן בחייו, לא יכלו למצוא אמת בקביעה זו. הם ידעו כי מאיר התאבד מסי-בות שהמושג דכאון נפשי אינו הולם אותו.

מאיר היה טיפוס מזור לגבי התקופה והחברה בה חי. בעולם של היום, כל מי שמאמין בערכים של צדק מושלם ואוהיה אנושית טהורה, הוא אדם מוזר. נוסף לכך היה מאיר, לדעת אמנים רבים, גאון. הוא היה בן למשפחה בת חמישה בנים, שאביו, חילל בצבא הבריטי, מהרג בתקופת מלחמת העולם השניה, כשהגרמנים טיבעו את האניה בה נסע. מאיר נשלח לכפר-הע-בודה בתל-מונז. שם הכירו אותו כפרא-אדם. היה בו מטען אנרגיה עצום. שהוא לא ידע כיצד לשחררו. רק הצצטרף לקיי-בוך גימם נגבג, מצא את האפיק לשחרור האנרגיה שבו: הפיסול. המשק אף הקציב לו שני חורים. ביום היה מאיר עובד במש-

כאלו העיריח בחציפה בקימו החוקי, כשגבתה מהם כמה אגורות בכל יום בעד שירותי הנקיון שסיפקה למקומותיהם. "אין שום אפשרות להמשיך וללכת לפי הקיום והדרכים הישנות בהן הלכנו עד כה בשטח הרוכלות," הכרזו בשעתו גולדשטיין, במועצת העיר, כשהובא לדיון חוק העזר החדש. איש לא התנגד לו. הוא גם הודיע על תכנית להקמת שלושה שחקים כרכויים, אשר יקלטו את הרוכלים שיזכו ברשיון. על האחרים נגזר עונש כליה. שר הפנים אישר השבוע את חוק העזר העירוני וקבוצות השוטרים והפקחים יצאו להסתערות רבת.

חקלאות

מבילי החומות

מפלצת מאימת על ישראל. גודלה: כרבע סנטימטר. היא פוגעת באחד מעורקי-החיים של המדינה, יצוא ההדרים, ועולה לישראל מדי שנה, מיליונים בלירות. שמה: טראטי-סיס קאפיטאטו. כינוייה: זבוב הים התיכון. פגע הזבוב, אויב ההדרים מסי 1, אינו בעייה ישראלית בלבד. הפרי המיוצא על-ידי מרבית ארצות היבשה-התיכון, המייצאות תפוזים, אשכוליות ולימונים, והמאוגדות באירגון איזורי רבי-עוצמה כלכלית, פגום כתוצאה מנזקי חרק זה ודומים לו.

ההתאגדות היבשה-תיכונית של פרי-הוד, בה חברה גם המועצה לשיווק פרי-הוד הישרא-לית, משקיעה מיליונים במחקר, חילופי-אינפורמציה ובכנסים, בהם משתתפים מיטב האנטומולוגים והחקלאים.

השבוע ננערה בניקוסיה בירת קפריסין, ועירה אופיינית מעין זו. מדרווח מקפים ניין, שניה "העולם הזה" בקפריסין והישראלי היחיד שכיסה את הקולוקיום האנטומולוגי לוגי הראשון לבעיות פרי החרך בים התיכון.

הישראלים עמדו על הגובה. אם כי הא-חירה הבינלאומית והמדעית השליחה היתה שונה מאוד מרוח הפלמ"ח, יכלו להתנאות גם כאן כי "ראשונים תמיד אנחנו". חלר-ציות מסוג חדש נסתמנה במעשיה של הטכנאים, החקלאים, קפריסיה-משלה הבכר-רים והאנטומולוגים שכונסו לדיון יבש למל-חמה באויב המשותף.

ראשון בין שחים היה מכין הקולוקיום, מנהל אגף המטעים של משרד החקלאות ה-ישראלי, זלמן רפפורט, רפפורט, רחב-הגרים, ששק הבעיה, הוא הרוח החיה של התעודה, חי בזמנו, שנים רבות, בין הבדואים של דרום הארץ ועזר להם בעציותיהם. כיום משמש הוא כאחד מאנשי-הקשר המרכזיים של ארגון ההדרים האיש-תיכוני.

לא זו בלבד שהישראלים היו גורם מנחה מבחינה ארגונית: הם תרמו גם את החלק הענייני והמדעי הרציני ביותר של הדיונים המרכזיים.

שותפים בעלי-בורחם. לקולוקיום קדמה פעילות קדחתנית של האירגון הים-תיכוני. מזה שנים אחדות גוברת מכת זבוב הים-התיכון, פוגעת בפרי של הארצות המ-שחקות באיזור, מספרד ועד ישראל ומקסי-ריסין ועד אלג'יריה וטוניסיה. מרבית המ-דינות המייבאות נאלצו להפעיל תחוקה מיר-חדת כדי למנוע את הכנסת הפרי הפגום לגבולותיהן. דבר זה גרם לנוקים עצומים — ובעיקרין לחיזוק הגוף האיזורי.

כך נוצר מצב בו יושבים זה בצד זה מייצאים וארגונים, פקידים ומדענים הש-יכים לא רק לארצות המתחרות בינן לבין עצמן על שוקי פרי החרך (כגון ספרד וישראל, למשל) אלא אף אנשים השייכים לקבוצות אוכלוסיה עוינות זו את זו — למשל, הקולונים הצרפתיים באלג'יריה ונ-ציגי הממשלה התוניסאית.

משך ששה ימים ישבו באולם ההרצאות של מלון לודה המפואר שבניקוסיה, בין היתר, האנטומולוג דויד נאדל מיישראל וס-קוטו לא מאססה קלאנדה מאלג'יריה; שר החקלאות התוניסאי אונאללה מד אל חביב והמנהל הישראלי של פרדסי פאסורי הקפ-ריסאים, אריה גורדון; המדען הבריטי הנרי חיליאמסון ומנהל הקולוקיום זלמן רפפורט.

* האקריות, עש-הפרי, ומדיקים אחרים המכערים את קליפת פרי-החרך עד כי אין לו שימוש מסחרי — או אף מרקיבים את הפרי עצמו.
** אנשי-המדע העוסקים בחקר החרקים למיניהם — במיוחד, לצורכי-חקלאות.

סטנים. אורחי חיפה ואנשים שגורלם גזר באולמי המשפט של העיר — כדי לחלוק כבוד אחרון, היו מונחים זה לצד זה באולם המשפטים המרכזי שני ארונות. כל שופטי חיפה היו שם — פרם לשופ-טת השלום לובה פורטונה. היא שכבה בבית-חולים, סובלת עדיין מן הפצעים החמורים שנפצעה עוד בתחילת השבוע. היה זה בשעה שהשופטת פורטונה נסעה במכוניתה של מרי הים, אשתו של הקבר-ניס זאב הים. בדרך עצה, הנהגת, כדי לע-זור לנוסעת שניה לרדת מן המכונית. השו-טת פורטונה נשארה לשבת לכדה, על המושב האחורי של המכונית.

לפעם החלה המכונית לנוע. גברת הים הספיקה רק לצעוק לעבר השופטת: "תפסי את ההגה! תפסי את ההגה!" השופטת ניס-תה לעבור אל המושב הקדמי, לעצור את המכונית בלחיצה על הבלמים ולהשתלט על ההגה. היא לא הספיקה לעשות זאת. המ-כונית, שהידוררה אחורה, במידרון, ירדה מן הכביש, אל ערוץ. השופטת נפצעה קשה, הוכלה במצב מסוכן לבית-החולים.

היא החלימה מפצעה. אך חוגי המשפט בחיפה, שסקרו את השבוע הקטלני, הביעו ססקות כבדים בכך, אם מערכת המשפט בתי-סה תוכל להתאושש במהרה מן המהלומה האכזרית שנפלה עליה תוך זמן כה קצר.

תליאביב

הסתערות כללית

"נכון שבתיים וחולון ותליאביב הם מדי-נה אחת, אבל לא ביתם למלאכי, קבע כראשית השנה סגן ראש עיריית תליאביב משה גולדשטיין. הוא אמר את הדברים בסי-גישה עם משלחת רוכלים, שבאה אליו לבי-רר את ענין חוק העזר לרוכלות, שעמד להתקבל במועצת העירייה.

תוך כדי שיחה התברר לגולדשטיין, כי חמישה מבין שבעת חברי המשלחת באו ממקומות שמתוך תליאביב: שניים מתימה, אחד מלוד, אחד מרמלה ואחד מחולון. כא-שר הסביר להם, כי תליאביב אינה יכולה לסטל ברוכלים ממקומות אחרים, ענו, "מה-יש, כולם יהודים, כולם עובדים וחיים במי-דינות ישראל".

מאז ועד עתה נוספו בעיר כמה מאות רוכלים ללא רשיון. עד שהתארגנו קבוצות קבוצות, הקימו לעצמם שוקים משלהם. מבלי לשאול אם יש לעירייה תוכניות אחרות לגבי המקומות הללו.

כל מדרכה — שוק. אומרים שכאשר רוצה אדם להכיר אופיה של עיר, עליו לבקר לא רק במוזיאונים ובמקומות תרבות אלא גם בשוקים, ששם מתבטאת עממיותה וחיוניותה של העיר. אם קביעה זו טובה גם לגבי תליאביב, הרי שהיא חיונית למעלה מכל המשוער. חיוניות עד כדי סכנה.

12 שחקים גדולים וקטנים קיימים בתל-אביב, אלה הם המאוסרים. מלבד קיימים עוד עשרות שאינם מאוסרים, מתרכזים על מדרכות החובות הראשנים. כאלפיים רוכ-לים ממלאים את העיר. רק לאחוז זעיר מהם רשיון. תחילה ניסו להילחם בהם. כשהנגע פשה ואי אפשר היה להשתלט עליו, הודתה

מתאבד דהאן
נס שמחה וגם יגון